

Naziv studija	Dvopredmetni diplomski sveučilišni studij njemačkog jezika i književnosti; nastavnički smjer; prevoditeljski smjer			
Naziv kolegija	Austrijski književni ekspresionizam			
Status kolegija	Sveučilišni izborni kolegij (B)			
Godina	Prva (1.) i druga (2.)	Semestar	Prvi (1.) i treći (3.), zimski	
ECTS bodovi	3			
Nastavnica	Prof. dr. sc. Slavija Kabić			
e-mail	skabic@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	http://www.unizd.hr/njemacki/nastavnici/slavija-kabic			
Suradnik/ca / asistent/ica	-			
e-mail	-			
vrijeme konzultacija				
Mjesto izvođenja nastave	Sveučilište u Zadru, Obala kralja P. Krešimira IV. br. 2, dv. 156 / V. kat			
Oblici izvođenja nastave	Predavanje, seminar: grupni i pojedinačni rad, diskusija u seminaru na temelju primarnih tekstova i sekundarne literature, držanje referata, prezentacija seminarskih radova. Konzultacije.			
Nastavno opterećenje P+S+V	15+15 +0			
Način provjere znanja i polaganja ispita	<p>Aktivno sudjelovanje u radu seminara, redovito usmeno provjeravanje znanja (referati, testovi). Prezentacija seminarskog rada u seminaru, pismeni ispit na kraju semestra.</p> <p>Aktivno sudjelovanje u radu seminara (30% konačne ocjene), prezentacija domaćeg rada/seminarskog rada u seminaru (30% konačne ocjene); završni pismeni ispit na kraju semestra (40% konačne ocjene).</p> <p>Jezik poduke: njemački.</p> <p>Ispitni rokovi: četiri redovna ispitna termina (dva u zimskom i dva u jesenskom ispitnom roku u akad. god. 2018./2019.).</p>			
Početak nastave	Prema Kalendaru nastavnih aktivnosti u akad. god. 2018./2019.	Završetak nastave		Prema Kalendaru nastavnih aktivnosti u akad. god. 2018./2019.
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	-	-	-	-
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	Između 28.1. i 8.2. 2019.	Između 11.2. i 22.2. 2019.	Između 2.9. i 13.9. 2019.	Između 16.9. i 30.9. 2019.
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - donositi samostalne zaključke i vrijednosne sudove, - metodom analize, sinteze i usporedbe kreirati i vrednovati nove činjenice sličnog tematskog usmjerenja, - apstraktno kreativno razmišljati, - istraživati i razvijati nova znanja u sličnom tematskom području, - samostalno proučavati znanstvenu literaturu - preuzimati etičku i društvenu odgovornost. 			
Preduvjeti za upis	-			
Sadržaj kolegija	Primarni tekstovi (osim F. Kafke i F. Werfela) prema: Braunroth i Wallas.			

	<p>1. „Povorka čeznutljivih prokletnika“ (Kurt Pinthus); mimesis i ekspresija – uvjeti za nastanak likovnog („Most“, „Plavi jahač“) i književnog ekspresionizma odnosno europske avangarde.</p> <p>2. Ekspresionizam – moda, stil ili svjetonazor? Časopisi, programi i manifesti; video-film o ekspresionističkom slikaru Franzu Marcu (30 min.); ekspresionizam u Njemačkoj i Austriji</p> <p>3. Rani ekspresionizam: 1909/1910. do 1914 – predratna ekspresionistička lirika – poezija velegrada, društvena kritika, groteska, patos (lirika „O, čovječe!“); autori i djela.</p> <p>4. Georg Trakl: „Pjesma Kaspara Hausera“ – lik Kaspara Hausera u ekspresionizmu (Kaspar Hauser u književnosti, slikarstvu i filmu); isječci iz igranog filma „Tajna Kaspara Hausera“; „Estetika ružnoće“ Gottfrieda Benn.</p> <p>5. Outsajderstvo, ekspresionistička tema? Lirska pjesma, kraća proza (studentski referati).</p> <p>6. Predratna proza: autori i djela, teme i motivi. – Albert Ehrenstein: „Tubutsch“.</p> <p>7-9. Druga faza ekspresionizma: 1914. do 1918 (djelomično oduševljenje ratom, antiratni angažman, kriza građanskog društva): ratna lirika i proza: autori i djela.</p> <p>10-11. Franz Kafka, ekspresionistički autor? „Preobrazba“, „Presuda“, „U kažnjeničkoj koloniji“, „Umjetnik u gladovanju“, „Lovac Gracchus“ (izbor); film o F. Kafki (George Steiner).</p> <p>12-13. Kasni ekspresionizam: 1918. do 1922/25 (nada u revoluciju, utopijski koncepti, razočaranje i rezignacija nakon sloma revolucijâ): poratna lirika, proza i drama: autori i djela.</p> <p>14-15. Prezentacija studentskih seminarских radova; priprema za završni pismeni ispit.</p>
<p>Obvezna literatura</p>	<p>a) Primarna literatura</p> <p>Braunroth, Manfred, <i>Prosa des Expressionismus. Arbeitstexte für den Unterricht. Für die Sekundarstufe II.</i> Stuttgart. Philipp Reclam jun. 1996 (izbor tekstova ekspresionističkih autora).</p> <p>Wallas, Armin A. (Hrsg.), <i>Texte des Expressionismus. Der Beitrag jüdischer Autoren zur österreichischen Avantgarde.</i> Linz-Wien, edition neue texte 1988 (odabrani tekstovi).</p> <p>b) Sekundarna literatura</p> <p>Müller, Ulrich, „Avantgarde und Expressionismus“, u: Bark, Joachim, Dietrich Steinbach, Hildegard Wittenberg (ur.) <i>Epochen der deutschen Literatur.</i> Gesamtausgabe. Stuttgart, Ernst Klett Schulbuchverlag 1991, str. 369-427.</p> <p>Wallas, Armin A., „Der Beitrag jüdischer Autoren zum österreichischen Expressionismus“ (Nachwort), u: Armin A. Wallas, (Hrsg.) <i>Texte des Expressionismus. Der Beitrag jüdischer Autoren zur österreichischen Avantgarde.</i> Linz-Wien, edition neue texte 1988, S. 279-296.</p> <p>Kabić, Slavija – Čubić, Jelena, „Der Vater-Sohn-Konflikt bei Franz Werfel – Eine ständige Suche nach dem Vater-Gott“, u: <i>Riječ.</i> Časopis za slavensku filologiju. Hrvatsko filološko društvo Rijeka, god. 13, 2007, sv. 1, str. 90-116.</p>

	<p>Kabić, Slavija – Erstić, Marijana, „Literarische und filmische Kaspar-Hauser-Bilder“, u: <i>Zagreber Germanistische Beiträge</i>. Heft 15, Zagreb 2006, str. 53-88.</p> <p><u>Studentski seminarski radovi prema (analiza jednog proznog, jednog dramskog teksta i jedne pjesme):</u> Wallas, Armin A. (Hrsg.), <i>Texte des Expressionismus</i>. Der Beitrag jüdischer Autoren zur österreichischen Avantgarde. Linz-Wien, edition neue texte 1988; Georg Trakl, <i>Das dichterische Werk</i>. München. Deutscher Taschenbuch Verlag (dtv 6001), 4 1983; Albert Ehrenstein, <i>Werke. Erzählungen</i>. Herausgegeben von Hanni Mittelman. München. Klaus Boer Verlag 1991; Walter Hasenclever: <i>Der Sohn</i>. Ein Drama in fünf Akten. Stuttgart. Philipp Reclam jun. 1992 (Universal-Bibliothek Nr. 8978).</p>
Dopunska literatura	<p>Knopf, Jan und Viktor Žmegač, „Expressionismus als Dominante“, u: Žmegač, Viktor (Hrsg.), <i>Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart</i>. Weinheim, Beltz Athenäum Verlag 1995 (4. Auflage), Band II/2, str. 413-500.</p> <p>Ivanišin, Nikola, <i>Fenomen književnog ekspresionizma. O hrvatskom književnom ekspresionizmu</i>. Zagreb. Školska knjiga 1990 (odabrana poglavlja).</p> <p>Žmegač, Viktor, <i>Težište modernizma. Od Baudelairea do ekspresionizma</i>. Zagreb. Liber 1986 (odabrana poglavlja).</p>
Internetski izvori	<p>http://www.uni-duesseldorf.de/ulb.ger.html; http://www.biblint.de/; http://www.ub-uni-heidelberg.de/helios/fachinfo/fachref/german/germinet.htm; http://www.stub.uni-frankfurt.de/bdsl/bdsl-start.htm; http://gutenberg.spiegel.de</p>
Način praćenja kvalitete	<p>Obvezno redovito pohađanje nastave (70% nazočnosti, 50% nazočnosti u slučaju kolizije), aktivno sudjelovanje u radu seminara (30% konačne ocjene), prezentacija domaćeg rada/seminarskog rada u seminaru (30% konačne ocjene); završni pismeni ispit na kraju semestra (40% konačne ocjene). Evaluacija i samoevaluacija studenata i nastavnika.</p>
Uvjeti za dobivanje potpisa	<p>Obvezno redovito pohađanje nastave (min. 70% nazočnosti, 50% nazočnosti u slučaju kolizije; student prilaže potvrdu o koliziji), aktivno sudjelovanje u radu seminara, redovito usmeno (referati, testovi) provjeravanje uspjeha i održana prezentacija seminarskog rada.</p>
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi /ispita	<p>Aktivno sudjelovanje u radu seminara, redovito usmeno (referati, testovi) provjeravanje uspjeha i održana prezentacija seminarskog rada (sve aktivnosti: 60% konačne ocjene) i polaganje pismenog završnog ispita (40% konačne ocjene).</p> <p>Način bodovanja pismenog ispita: do 50% = nedovoljan (1); od 51% do 60% = dovoljan (2); od 61% do 75% = dobar (3); od 76% do 89% = vrlo dobar (4); od 90% do 100% = izvrstan (5)</p>
Način formiranja konačne ocjene	<p>Konačna ocjena utvrđuje se na temelju parametara navedenih u rubrici „Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi/ispita“.</p>
Napomena	<p>Student, koji nije položio ispit, pristupa pismenom završnom ispitu u sljedećem ispitnom terminu.</p>

Nastavne teme-predavanja			
Tjedan	Datum/Vrijeme	Naslov	Literatura
1.		„Povorka čeznutljivih prokletnika“ (Kurt Pinthus); mimesis i ekspresija – uvjeti za nastanak likovnog („Most“, „Plavi jahač“) i književnog ekspresionizma odnosno europske avangarde.	Vidi pod: Obvezna literatura.
2.		Ekspressionizam – moda, stil ili svjetonazor? Časopisi, programi i manifesti; film o ekspresionističkom slikaru Franzu Marcu (30 min.); ekspresionizam u Njemačkoj i Austriji.	Vidi pod: Obvezna literatura
3.		Rani ekspresionizam: 1909/1910. do 1914 – predratna ekspresionistička lirika – poezija velegrada, društvena kritika, groteska, patos (lirika „O, čovječe!“): autori i djela.	Vidi pod: Obvezna literatura
4.		Georg Trakl: „Pjesma Kaspara Hausera“ – lik Kaspara Hausera u ekspresionizmu (u književnosti, slikarstvu i filmu); isječci iz igranog filma „Tajna Kaspara Hausera“; „Estetika ružnoće“ Gottfrieda Benn.	Vidi pod: Obvezna literatura
5.		Autsajderstvo, ekspresionistička tema? Lirska pjesma, kraća proza (studentski referati).	Vidi pod: Obvezna literatura
6.		Predratna proza: autori i djela, teme i motivi. – Albert Ehrenstein: „Tubutsch“.	Vidi pod: Obvezna literatura
7.		Druga faza ekspresionizma: 1914. do 1918: djelomično oduševljenje ratom: ratna lirika i proza: autori i djela.	Vidi pod: Obvezna literatura
8.		Druga faza ekspresionizma: 1914. do 1918: antiratni angažman: ratna lirika i proza: autori i djela.	Vidi pod: Obvezna literatura
9.		Druga faza ekspresionizma: 1914. do 1918: kriza građanskog društva: ratna lirika i proza: autori i djela.	Vidi pod: Obvezna literatura
10.		Franz Kafka, ekspresionistički autor? Motiv (sukoba) oca i sina. „Preobrazba“.	Vidi pod: Obvezna literatura
11.		Franz Kafka: Motiv grijeha i kazne: „Presuda“, „U kažnjeničkoj koloniji“.	Vidi pod: Obvezna literatura
12.		Kasni ekspresionizam: 1918. do 1922/25: nada u revoluciju, utopijski koncepti: poratna lirika, proza i drama: autori i djela: Franz Werfel, Albert Ehrenstein.	Vidi pod: Obvezna literatura
13.		Kasni ekspresionizam: 1918. do 1922/25: razočaranje i rezignacija nakon sloma revolucijâ: poratna lirika, proza i drama: autori i djela: Franz Werfel, Simon Kronberg.	Vidi pod: Obvezna literatura
14.		Prezentacija studentskih seminarskih radova.	Vidi pod: Obvezna literatura
15.		Prezentacija studentskih seminarskih radova; priprema za završni pismeni ispit.	Vidi pod: Obvezna literatura

Seminari			
Tjedan	Datum/Vrijeme	Naslov	Literatura
1.		Likovni („Most“, „Plavi jahač“) i književni ekspresionizam - usporedba tema, motiva, boja – Podjela tema za studentske seminarske radove.	Vidi pod: Obvezna literatura
2.		Analiza i diskusija o odabranim lirskim pjesmama i prozi Paula Adlera (iz : „Nämlich“, „Vor der Kirche“).	Vidi pod: Obvezna literatura
3.		Rani ekspresionizam: 1909/1910. do 1914 – predratna ekspresionistička lirika: Paul Adler, Uriel Birnbaum i Max Brod.	Vidi pod: Obvezna literatura
4.		Georg Trakl: „Pjesma Kaspara Hausera“ – lik Kaspara Hausera u ekspresionizmu (Kaspar Hauser u književnosti,	Vidi pod: Obvezna literatura

		slikarstvu i filmu); isječci iz igranog filma „Tajna Kaspara Hausera“; G. Benn: „Kleine Aster“, „Mann und Frau gehn durch die Krebsbaracke“.	
5.		Autsajderstvo, ekspresionistička tema? Lirska pjesma (studentski referati): Albert Ehrenstein, Carl Ehrenstein, Franz Janowitz, Simon Kronberg.	Vidi pod: Obvezna literatura
6.		Predratna proza: autori i djela, teme i motivi. – Albert Ehrenstein: „Tubutsch“. Čitanje i analiza novele.	Vidi pod: Obvezna literatura
7.		Druga faza ekspresionizma: od 1914. do 1918: djelomično oduševljenje ratom: ratna lirika i proza: autori i djela.	Vidi pod: Obvezna literatura
8.		Druga faza ekspresionizma: od 1914. do 1918: antiratni angažman: ratna lirika i proza: Franz Werfel, Hugo Sonnenschein.	Vidi pod: Obvezna literatura
9.		Druga faza ekspresionizma: od 1914. do 1918: kriza građanskog društva: ratna lirika i proza: autori i djela.	Vidi pod: Obvezna literatura
10.		Franz Kafka, ekspresionistički autor? Motiv (sukoba) oca i sina. „Preobrazba“ (analiza odnosa); film o F. Kafki (narator-autor: George Steiner).	Vidi pod: Obvezna literatura
11.		Franz Kafka: Motiv grijeha i kazne: „Presuda“, „U kažnjeničkoj koloniji“ – referati studenata.	Vidi pod: Obvezna literatura
12.		Kasni ekspresionizam: Nada u revoluciju, utopijski koncepti: poratna lirika, proza i drama: autori i djela: Franz Werfel, Albert Ehrenstein i dr.	Vidi pod: Obvezna literatura (sekundarna literatura)
13.		Kasni ekspresionizam: Razočaranje i rezignacija nakon sloma revolucijâ: poratna lirika, proza i drama: autori i djela: Franz Werfel, Simon Kronberg i dr.	Vidi pod: Obvezna literatura
14.		Prezentacija studentskih seminarskih radova.	Vidi pod: Obvezna literatura
15.		Prezentacija studentskih seminarskih radova; priprema za završni pismeni ispit.	Vidi pod: Obvezna literatura

Nastavnica:

Dr. sc. Slavija Kabić, redovita profesorica